40924 ـ نصیحتی برای فالگیری که فال قهوه می‌گیرد

سوال

زنی هست که فال قهوه می‌گیرد و آدرس خود را در یکی از مجلات زرد گذاشته است. امیدوارم نصیحتی خطاب به ایشان بگویید.

پاسخ مفصل

الحمدلله.

این مسئله دو جنبه دارد:

نخست: حکم این کار

شکی در این نیست که کهانت و جادوگری و ستاره‌شناسی (یعنی پیش بینی آینده بر اساس ستارگان) از بزرگترین منکرات و از جملهٔ افساد در ارض و آزار رساندن به مسلمانان بغیر حق است.

علما ـ رحمهم الله ـ در این باره اختلاف نظر دارند که کاهن (پیشگو) آیا کافر به معنای خارج شده از دین است یا دچار کفری کمتر از آن کفر شده است (یعنی کفر به معنای گناه بزرگ نه خارج شدن از دین).

کسانی که او را کافر می‌دانند به حدیثی استناد می‌کنند که امام احمد در مسند خود (۹۱۷۱) از پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ روایت کرده است که فرمودند: «آن‌که به نزد کاهنی برود و آن‌چه می‌گوید را راست بشمارد، به آن‌چه بر محمد نازل شده کفر ورزیده است». آلبانی در صحیح الجامع (۵۹۴۲) آن را صحیح می‌داند.

همچنین برای این‌که این ادعای علم غیب است و کسی که ادعای علم غیب کند کفر ورزیده است. زیرا الله تعالی می‌فرماید:

عَالِمُ الْغَيْبِ فَلا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَدًا (۲۵) إِلا مَنْ ارْتَضَى مِنْ رَسُولٍ [جن: ۲۵-۲۶]

(دانای غیب است و کسی را بر غیب خود آگاه نمی‌کند (۲۵) جز پیامبری که از او خشنود باشد).

و می‌فرماید:

قُلْ لا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ الْغَيْبَ إِلا اللَّهُ [نمل: ۶۵]

(بگو هر که در آسمان‌ها و زمین است جز الله، غیب را نمی‌دانند).

امر دوم: نصیحت برای این زنی که چنین کاری می‌کند این است که آن را ترک کند و از آن دوری گزیند و به سوی الله تعالی توبه کند. زیرا این کار از جملهٔ گناهان کبیرهٔ هلاک کننده است و باید در مورد آزار رساندن به مسلمانان با این کار زشت، تقوای الله را پیشه سازد حال آن‌که الله متعال می‌فرماید:

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا [احزاب: ۵۸]

(و کسانی که مردان و زنان مؤمن را بی‌آن‌که مرتکب [کار زشتی] شده باشند آزار می‌رسانند قطعا تهمت و گناهی آشکار به گردن گرفته‌اند).

بنابراین باید از این کار به درگاه الله توبه کند، پیش از آن‌که ملک الموت ناگهان برای گرفتن جان او بیاید، هنگامی که دیگر پشیمانی فایده‌ای ندارد، و باید که در همهٔ کارهایی که سود و زیانش به دست الله است به او پناه آورد و شیطان او را به سوی تله‌هایش نکشاند تا آن‌که او را جهنمی سازد والعیاذ بالله.

این کار او همچنین فتنه‌ای است برای مسلمانانی که دینداری‌شان ضعیف است، حال آن‌که الله تعالی می‌فرماید:

إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ [بروج: ۱۰]

(کسانی که مردان و زنان مؤمن را مورد فتنه قرار دادند و سپس توبه نکردند، ایشان را عذاب جهنم است و ایشان را عذاب سوزان است).

شیخ عبدالعزیز بن باز ـ رحمه الله ـ می‌گوید:

«علم نجوم (پیش‌بینی و طالع بینی بر اساس ستارگان) و آن‌چه مطالع و کف خوانی و فال قهوه و شناخت خط و مانند آن می‌نامند که کاهنان و پیش‌گوها و جادوگران ادعایش را می‌کنند همه از علوم جاهلیت است که الله و پیامبرش حرام دانسته‌اند و از جمله اعمالی است که اسلام آن را باطل ساخته و نسبت به انجام آن یا رفتن به نزد کسی که انجامش می‌دهد و پرسیدن از او یا راستگو شمردن او در آن‌چه می‌گوید هشدار داده است، زیرا این‌ها همه از جملهٔ علم غیب است و تنها از آنِ الله است.

نصیحت من به همهٔ کسانی که دچار این کارها می‌شوند این است که به درگاه الله توبه کرده و از او آمرزش بخواهند و در همهٔ کارهایشان به الله توکل کنند و در عین حال اسباب شرعی و حسی مباح را رعایت کنند و این امور را رها کرده و از

آن دوری گزینند و الله و پیامبرش را اطاعت کرده برای دوری از خشم خداوند و دوری از اسباب شرک و کفر از پرسیدن از کسانی که کارشان این است یا باور کردن آنان بر حذر باشند، زیرا کسی که بر شرک و کفر بمیرد، دنیا و آخرت را از دست داده است».

(مجموع الفتاوی، شیخ ابن باز: ۲/ ۱۲۰ـ۱۲۲).

اینجا باید به این اشاره کرد که هر آنچه این زن از طریق این کار زشت حرام به دست می‌آورد درآمدی حرام است زیرا در صحیح بخاری (۲۲۳۷) و مسلم (۱۵۶۷) از ابومسعود انصاری ـ رضی الله عنه ـ روایت است که رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ از قیمت سگ (پولی که از فروش سگ به دست آمده) و درآمد فاحشه و آنچه به کاهن داده می‌شود (پولی که از این راه به دست می‌آورد) نهی کردند. (یعنی این درآمد را حرام دانستند).

نووی ـ رحمه الله ـ در شرح این حدیث (۱۰/ ۴۹۰) می‌گوید: «بغوی از اصحاب ما و قاضی عیاض می‌گویند: مسلمانان بر تحریم درآمد کاهن اجماع کرده‌اند زیرا این درآمد در برابرِ یک کارِ حرام است و همچنین خوردن مال از روی باطل است».